

Hjem > Landdistriktsmidler > 2014 > Større værdi af avl gennem information > Nye indekser for fodereffektivitet fra USA og Holland forbedrer ikke energiudnyttelsen

Nye indekser for fodereffektivitet fra USA og Holland forbedrer ikke energiudnyttelsen

Holland og USA er begyndt at offentliggøre avlsværdital for fodereffektivitet. Indekserne er baseret på registreringer af ydelse og eksteriør. Vores vurdering er, at de nye indekser ikke kan bruges til at forbedre foderudnyttelsen.

Holland og USA er begyndt at offentliggøre avlsværdital for fodereffektivitet. Indekserne er baseret på registreringer af ydelse og eksteriør – altså egenskaber som vi kender og bruger i avlsarbejdet i dag. Vores vurdering er derfor, at de nye indekser ikke giver ny viden, og derfor reelt ikke kan bruges til at forbedre foderudnyttelsen.

Den største variable omkostning på en kvæggård er uden sammenligning udgiften til foder. Derfor vil blot en lille forbedring af koens fodereffektivitet give et væsentligt forbedret udbytte. Et avlsværdital for fodereffektivitet vil være et ekstremt vigtigt redskab i bestræbelserne på at forbedre produktionsøkonomien. Hurdlen har indtil videre været, at vi mangler registreringer af foderoptagelsen i almindelige besætninger.

Der udføres pt. mange genetisk analyse af foderoptagelsesdata over hele verden, og viljen til at samarbejde om udveksling af data fra forsøgsbesætninger er stor. Det er det primært af en grund – nemlig at alle lande hver især har for få data til at lave en sikker avlsmæssig rangering af deres tyre, baseret på registrering af foderoptagelse. Derfor kan man af markedsføringshensyn fristes til at lave midlertidige genveje, inden man har en brugbar løsning.

Nyt "ydelsesindeks" i USA

I USA har man i 2014 lanceret et fodereffektivitetsindeks (Feed efficiency). Det vægtes med 3 % i det amerikanske totalindeks (TPI). Det er en meget lav vægtning, når den store værdi for mælkeproducenterne af at forbedre fodereffektiviteten tages i betragtning. Den lave vægtning alene gør, at man kan komme i tvivl om, det er et reelt fodereffektivitetsindeks. Indekset er beregnet som den økonomiske værdi af den enkelte kos mælkeproduktion, fratrukket en straf til køer, som har en høj energikorrigeret mælkemængde, og dermed formentlig æder mere foder. Desuden straffes de køer, som er store og tunge, fordi de vil have et højere vedligeholdelsesbehov. Beregningen af køernes vægt er baseret på kåring af nogle kropsegenskaber. Det nye indeks er dermed mere at betragte som et ydelsesindeks korrigeret for mælkemængde og kropsvægt.

Hollandsk indeks bygger på ydelse og eksteriør

I Holland har man også lanceret et indeks for foderoptagelse, som er inkluderet i Better life efficiency indekset. Det er grundlæggende baseret på foderoptagelses-, ydelses- og kåringsdata for kropsegenskaber fra cirka 3.000 køer. Desuden bidrager ydelsesregistreringer og kåringer fra flere end 100.000 døtre efter omkring 6.000 afkomsundersøgte tyre til indekset.

Sikkerheden på indekset for foderoptagelse, når informationen kun kommer fra de 3.000 køer er cirka 18 %. Dette indeks giver ny viden om køernes reelle foderoptagelse, men problemet er, at sikkerheden er meget lav, og det er svært at udvælge de avlsmæssigt bedste unge tyre for foderoptagelse. Det betyder, at effekten af at anvende et sådan indeks i realiteten vil være meget begrænset. Når der inkluderes information fra de 6.000 afprøvede tyre, stiger sikkerheden til cirka 55 %. Dette er en høj sikkerhed, som giver mulighed for rimeligt sikkert at udvælge de bedste tyre og dermed opnå avlsmæssig fremgang. Problemer er, at de 6.000 tyre ikke bidrager med ny information om foderoptagelsen. Ligesom for indekset fra USA kommer langt den største del af informationen altså fra ydelse og kropseksteriør.

Ingen genveje til at forbedre fodereffektiviteten!

Vores vurdering er derfor, at de nye indekser fra Holland og USA ikke reelt vil forbedre fodereffektiviteten. Hvis der skal komme en yderligere forbedring af køernes fodereffektivitet, skal man have direkte eller indirekte målinger af den enkelte kos foderoptagelse. Så umiddelbart er der ingen genveje, og vi må vente på, at de forskningsmæssige initiativer, der er sat i gang på verdensplan, kommer med nogle bedre løsningsforslag, der vil have en reel effekt. Vi vil altid lide under mangel på direkte fodermålinger, men vi kan forhåbentlig finde ekstra information fra andre registreringer, som vi i dag ikke allerede bruger i avlsarbejdet. Det kunne være mælkespektre, gødnings- og vomprøver, metan og kuldioxid fra udåndingsluften, drøvtygningsprofiler eller aktivitetsdata. Mange af disse egenskaber registreres allerede i mange besætninger.

Avl for højere ydelse giver i sig selv bedre fodereffektivitet, fordi man på den måde fordeler vedligeholdelsesbehovet på flere kg mælk. Men den effekt får man ikke to gange ved at opfinde et nyt avlsværdital. Der er derfor ingen god grund til at udvælge tyre baseret på disse to nye indekser, da de ikke indeholder væsentlig ny information.